

Ordinační práce

Esej: *Ženy v Církvi podle 1Tim. 2:11-15*

Vikář sboru CB v Horní Suché: Jevhen Fursov

2020

Úvod do 1 Listu Timotea

Existují různé názory ohledně postavení žen v církvi. Tato otázka byla a pořád zůstává námětem velkých debat. Jeden z klíčových biblických textů, který je předmětem i této diskuze, najdeme v prvním dopisu apoštola Pavla Timoteovi 2:11-15. V této práci se pokusíme pomoci základních principů a pravidel hermeneutiky porozumět významu textu v prvním století, zda text opravdu znamená to, co si myslíme, že znamená, a do jaké míry je tento text relevantní pro církev dnes.

Sbor v Efezu

Obvykle se považuje, že se jedná o pastorační dopis Pavla Timoteovi. Styl je poněkud jiný, než jsou obvykle dopisy Pavla a otevírá těžké otázky pro každého, kdo ho čte. Ten dopis Pavel píše na konci svého života, jako poslední doporučení mladému služebníkovvi Timoteovi ve sboru v Efezu kolem 62. až 64. roku prvního století.

Ve svém dopise Pavel reaguje na konkrétní historické okolnosti sboru v Efezu. Gordon D. Fee mluví o kombinaci několika faktorů, které nutily Pavla napsat tento dopis, zejména to, že sbor byl v ohrožení před určitou formou falešného učení gnostiků. Pavel viděl potřebu v organizačních strukturách v době přechodu sboru z vyloženě eschatologického společenství s charismatickým vedením na křesťanské společenství, které je připraveno usadit se na delší období ve světě a mít "normální" duchovenstvo.

Pavel nechal Timotea v Efezu, jako svého osobního zástupce, proto, aby zastavil šíření falešného učení. Je to jeden z důvodů, který je přímo uveden v 1Tim. 1:3: "*Jak jsem tě už prosil cestou do Makedonie, zůstaň v Efezu a zakaž jistým lidem šířit odlišná učení.*" Kapitoly 2. a 3. se zabývají otázkou společných chval a charakterem lídrů ve sboru. Závěr dopisu poukazuje na ještě jeden důvod: "*Kdybych se ale zdržel, chci, abys věděl, jak je třeba si počínat v Božím domě, což je církev živého Boha, pilíř a základna pravdy.*" (1Tim. 3:15). Většina teologů považuje 1. List Timoteovi za něco ve smyslu církevního manuálu nebo řádu. Jiní jsou přesvědčeni, že celý obsah dopisu souvisí s šířením „odlišných učení“. Tohle Pavel několikrát naznačuje ve svém dopise. Na rozdíl od sborů v Galatii a Korintu, které byly ohrožené vnější herezí, sbor v Efezu čelil nebezpečí, které pocházelo zevnitř sboru. Problémem Efezského sboru bylo to, že sbor odvádělo od pravdy samotné vedení sboru, jelikož vyučování bylo úkolem starších (1Tim. 3:2, 5:17-25). Z důvodu problémů, které vznikly ve vedení církve, Pavel dává důležité pokyny mladému pastorovi v Efezu. Účelem tohoto dopisu je povzbudit Timotea v jeho obtížném pastoračním úkolu, zastavit falešné učitelé. Zároveň Pavel neustále vyzývá Timotea, aby vyučoval „zdravé“ doktríny. Podle Pavla řešením tohoto problému je ustanovení kvalifikovaných vedoucích církví, zvláště k řešení herezí šířících se ve sboru.

Významný podíl na šíření herezí v Efezském sboru měly ženy. Falešní učitelé našli nejlepší půdu k prosazování lživého učení právě mezi ženami, nejspíš mezi mladými vdovami, které chodily po návštěvách a „*pletly se do cizích věcí a mluvily, co se nepatří*“ (1Tim. 5:13). Na to Pavel reaguje tak, že dává Timoteovi konkrétní pokyny ohledně postavení žen ve sboru.

Je těžko přesně určit podstatu tohoto falešného učení. Nicméně můžeme najít nějaké náznaky v textu. Pasáže 1:3-7, 6:3-10 a taky 3:1-13 poukazují na to, že falešní učitelé byli zapojeni do spekulativních debat ohledně významu slov. Druhá stránka hereze spočívala v morálních a behaviorálních aspektech života sboru. Pavel označuje takové lidi za pyšné, arogantní, rozvrtné a chamtivé. V tom falešném učení jsou taky vidět prvky askeze (1Tim. 4:3, 5:23). Falešní učitelé obhajují askeze na základě zákona a podkopávají práci Pavla a jeho společníků v Efezu.

Text 1Tim. 2:11-15

Při čtení Bible si můžeme všimnout, jak velká pozornost je věnována rodině. Rodina by neměla být přehlížena, i když jde o způsoby uctívání Boha, nebo když je rodina vnímána jako Kristův svědek ve světě. Někdo správně vyjádřil, že: „Církev se skládá z rodin a zákony v ní nesmí být v rozporu se zákonem rodiny“¹. Výjimkou není ani sbor v Efezu, který byl v ohrožen falešným učením. V této souvislosti apoštol Pavel píše pokyny mladému Božímu služebníkovvi církve Timoteovi a poukazuje na propojení rodiny (manželství) a církve:

11 Žena ať přijímá poučení mlčky s veškerou podřízeností.

12 Učit ženě nedovoluj. Žena nemá mít moc nad mužem, nýbrž má se nechat vést.

13 Vždyť první byl stvořen Adam a pak Eva.

14 A nebyl to také Adam, kdo byl oklamán, ale žena byla oklamána a dopustila se přestoupení.

15 Spasena bude jako matka, jestliže setrvá ve víře, lásce, svatosti a střízlivosti. (1Tim. 2:11-15)

Na první pohled jsou slova, která Pavel používá v této pasáži jasná. První otázkou, kterou bychom si měli položit, však je, zda Pavel opravdu myslel, co si myslíme my, že to znamená. Druhá otázka vychází z první: pokud opravdu myslel to, co si myslíme my, je to univerzální a použitelné pro všechny časy a období církve, aniž bychom věnovali pozornost konkrétnímu případu, kulturnímu a historickému kontextu?²

Jak již bylo zmíněno, tato pasáž je klíčová v otázce postavení žen, a je často předmětem velkých debat o roli ženy v církvi, v domácnosti, a ve společnosti. Odpovědi na tyto otázky jsou důležité jak pro ty, kteří se tímto tématem zabývají, tak pro samotné ženy. Tento text se stává komplikovanější ještě tím, že ovlivňuje sebepojetí žen a jejich zapojení do služby v církvi. Když text je chápán tak, jako by byl napsán přímo ženám v současné době, pak vytváří v církvi určitá neporozumění. Potkal jsem ženy, které došly k závěru, že se v církvi nesmějí hlasitě modlit. Realita ale je taková, že žijeme v jiném kulturním a časovém kontextu. Žijeme v době, kdy jsou muži a ženy uznáváni jako rovnocenní v intelektuálních schopnostech a v právu na hlas ve společnosti. Vidíme, že ženy jsou nadané stejně tak jako muži. Aspekt stvoření v Genesis 1 a 2 poukazuje na to, že muž a žena jsou sobě rovni. Oba nesou Boží obraz (Gen.1: 26-27) a oba měli právo vládnout nad veškerým stvořením (Gen 1: 28). Abychom porozuměli významu tohoto textu, je nutné se podívat na postavení žen v církvi v širším kontextu Písma.

Ženy v církvi v širším kontextu

Je především důležité porozumět, jak Pavel vnímá duchovní postavení žen v jiných sborech. Apoštol Pavel se vícekrát zmiňuje ve svých dopisech o aktivním zapojení žen do služby v církvi. V listě Galatským Pavel mluví o tom, že v Kristu, i v církvi „není už rozdíl mezi... mužem a ženou“ (Gal. 3:28). Podobně jako v manželství muž a žena jsou jedno, oba jsou jedno v Kristu a teda i v církvi.

Tato duchovní realita formovala Pavlův postoj ohledně postavení žen v církvi a následně i zapojení žen do služby v církvi. V Římanům 16:1 Pavel dokonce doporučuje sboru v Římě ženu jako služebnici: „Doporučuji vám naši sestru Foibé, diakonku církve v Kenchrejích.“ Ženy byly taky součástí vedení sboru. O tom Pavel píše v 1. Kor. 16:19, když předává pozdrav od Akvily a Priscilly „jejich

---

1

http://vosstanovitelrazvalin.ru/zheny-v-tserkvakh-da-molchat/#Apostol_Pavel_upotreblaet_slovo_zena_v_ego_uzkom_znacenii

2 Tyto otázky taky klade Brauch ve svém komentáři na tuto tému: Brauch T. Manfred, (1996) Hard sayings of the Bible, (s. 665), InterVarsity Press, Illinois.

domácí církvi.“ Oba, jak Akvila tak i Priscilla, byli zapojeni do vyučování „cesty Páně“ Žida jménem Apollos (Sk. 18:26). Pavel taky doporučuje sboru v Korintě, aby „každá žena, která se modlí nebo prorocky mluví“, to dělala správným způsobem (1Kor. 11:5). Podle Pavla žena se může modlit a mluvit prorocky ve veřejném shromáždění.

Z širšího kontextu je zřejmé, že zapojení žen do služby v církvi bylo naprosto v pořádku. Ženy byly vybírány do služby v době apoštolů. Byly jáhny, byly schopny přesněji vysvětlovat cestu Páně, mohly se modlit a prorokovat v církvi. Zapojení žen do služby vylučuje faktor mlčení žen v církvi. Pavel ve svých dopisech jiným sborům nezakazuje, a v určitých případech i schvaluje, aktivní zapojení žen do služby. K tomu, abychom porozuměli skutečnému významu nařízení Pavla ohledně žen v Efezském sboru, je nutné se zaměřit na určitá slova a strukturu úryvku.

Exegetické čtení textu 1Tim. 2:11-15

V první části věty je hlavním slovem sloveso „*by se měla učit*“. Sloveso je v imperativu a obsahuje silný příkaz. Jinými slovy, tím, že Pavel říká, že žena se „*musí učit*“, tento bod zdůrazňuje. Potom pokračuje a vysvětluje, jak se má žena učit: *v tichu, s veškerou podřízeností*. Řecké slovo „*v tichu*“ (*hēsuchia*) neznamena nepřítomnost řeči, ale klidné chování³. Podle textu je zřejmé, že problémem žen ve sboru v Efezu nebylo jen doktrinálně nesprávné učení, ale také jejich chování. A tak vidíme, že problém žen nebyl pouze v tom, že se skrze ně šířilo falešné učení, ale jejich vztah vůči mužům. Proto je třeba se zabývat otázkou, zda může žena učit v církvi, v souvislosti s otázkou, zda žena má mít moc nad mužem:

1. *Učit ženě nedovoluji;*
2. *Žena nemá mít moc nad mužem.*

Ve svém dopise Pavel tvrdí, že „*žena nemá mít moc nad mužem*“. Řecké slovo „*authenteō*“ – *mít dominanci*, má negativní tón ve smyslu „*zachytit*“ nebo „*uzurpovat autoritu*“, nebo „*dělat něco, nebo vytvořit vlastníma rukama*.“ Jinými slovy, Pavel nedovoluje ženě kontrolovat muže dominantním způsobem, což se projevovalo ve způsobu, jakým žena učila. Jako reakci na to Pavel říká, že: „*žena by neměla jednat s muži, ani učit v církvi dominantním způsobem*“.⁴

Na to, že Pavel měl na mysli primárně chování žen v církvi, poukazuje jeho důraz na způsob, jakým by se žena měla učit a jak by se měla chovat: „*Žena ať přijímá poučení mlčky*“. Tím Pavel zároveň zdůrazňuje i stav ženy, a tak lze tento text číst takto:

1. *Žena by měla přijímat poučení v tichu;*
2. *Žena by měla být v tichu, když přijímá poučení.*

Obvykle slovo „*ticho*“ je chápáno jako „*vůbec nemluvit*“ nebo „*nevydávat žádné zvuky*“. Takový překlad ale dělá problém, pokud se jedná o stav ženského bytí.

Klíčovým slovem k porozumění této pasáži může být již zmíněné řecké slovo *en hēsuchia* – ‘*v tichu*’, které v překladu znamená „*v klidu*.“ Ale dříve, než použití toho slova v kontextu postavení žen v církvi, Pavel používá slovo *hēsuchia*, když žádá mladého služebníka Timotea a spolu s ním i celý sbor: „*aby se konaly prosby, modlitby, přímlyvy, díkůvzdání za všechny lidi, za vládce a za všechny, kteří mají v rukou moc*“ (1Tim. 2:1-2). Cílem této duchovní činnosti sboru podle Pavla je: „*abychom mohli žít tichým a klidným (hēsuchia) životem*“ (1Tim. 2:2). Takže vidíme, že nejdřív přáním Pavla bylo, aby celý sbor v Efezu žil „*v tichu*“ neboli „*v klidu*“. Pak Pavel vybízí ženy v této církvi, aby „*v klidu*“ přijímaly poučení.

Když se jedná konkrétně o verbální komunikaci, Pavel obvykle používá jiné řecké slovo *sigaoō*. Například, když Pavel mluví o tajemství Evangelia, říká „*o tajemství, které od věčných časů nebylo*

3 Belleville, L. (2009). Commentary on 1 Timothy. In Cornerstone Biblical Commentary: 1 Timothy, 2 Timothy, Titus, and Hebrews (Vol. 17, s. 54). Carol Stream, IL: Tyndale House Publishers.

4 Belleville, L. (2009), Commentary on 1 Timothy. In Cornerstone Biblical Commentary: 1 Timothy, 2 Timothy, Titus, and Hebrews (Vol. 17, s. 55), Carol Stream, IL: Tyndale House Publishers.

vysloveno (*sigāō*)“ (Řím. 16:25). Když se Pavel zabývá otázkou mluvení v jazycích v Korintském sboru, dává následující pokyny: „*Kdyby neměli vykladače, ať ve shromáždění mlčí (sigāō)*“ (1Kor. 14:28).

Na základě této stručné analýzy můžeme udělat závěr, že mladé ženy v církvi v Efezu, se staly zdrojem šíření falešného učení. Nechtěly poslouchat muže, jako starší sboru, a neuznávaly jejich autoritu, čímž způsobily chaos a zneklidnily sbor. Takové neklidné chování žen zřejmě pocházelo z kulturního a sociálního prostředí žen v Efezu, ve kterém měla bohyně Artemis (Diana) centrum svého kultu. Ve městě, kde bylo ve svatyni Artemis zasvěceno velké množství posvátných kurtizán, ve městě, které bylo „*defacto*“ kultem žen, se ženy musely odnaučit mít dominantní postavení v církvi. V této souvislosti Kroeger ve svém rozjímání nad 1Tim 2:11 říká: „*Nově obrácení se musí naučit, že jedním prostředníkem mezi Bohem a člověkem byl Kristus Ježíš, a že musí praktikovat svou nově nalezenou víru v tiché dekorum, spíše než v divokých a strašidelných orgiích, vyžadovaných efezským náboženstvím.*“⁵

Jako jeden ze způsobů, jak se těmto novým věcem naučit, Pavel dává konkrétní pokyny ženám Efezského sboru – „*přijímat poučení mlčky s veškerou podřízeností*“ starším sboru. V obou případech v 1. Tim. 2, slovo „*mlčky*“, nebo „*v klidu*“ znamená tichý a klidný způsob života, což nevylučuje verbální způsob jednání a zapojení žen do služby. Důraz je ale položen na chování žen v církvi a jejich vnímání mužské autority.

Zdá se, že není problém souhlasit s tím, co Pavel říká konkrétnímu sboru v konkrétní situaci, pokud by se Pavel neodvolával na knihu Genesis. Na první pohled Pavlovo použití knihy Genesis ukazuje na universální princip ohledně postavení žen, a tak nás nutí podívat se na tuto otázku ve Starém zákoně.

Muž a žena před pádem

Když se podíváme na Pavlův argument v 1. Tim., kde odkazuje na Genesis 3, můžeme okamžitě dojít k závěru, že nerovnováha ve vztahu mezi mužem a ženou, je důsledkem pádu. Postavení ženy bylo tradičně založeno na Genesis 3:16, kde Bůh říká: „*budeš dychtit po svém muži, ale on nad tebou bude vládnout*“. Brauch poukazuje na to, že tato slova spíše „*oznamují prokletou existenci kvůli přerušnému vztahu mezi lidským stvořením a Stvořitelem. Omezené místo pro ženy a dominance mužů nad ženami tedy není Božím záměrem, ale manifestací lidského hříchu.*“⁶ V této souvislosti je důležité si položit otázku, zda lze tento názor exegeticky podpořit a zda slovo „*vládnout*“ může nám otevřít jinou dimenzi k porozumění významu tohoto textu.

Když se podíváme na kontext těchto dvou pasáží, je jasné, že hierarchie mezi mužem a ženou existovala před pádem. Abychom to vysvětlili, podíváme se na hebrejský text a uvedeme některé definice konkrétních slov, které nám mohou pomoci vidět obraz v jeho celistvosti.

V knize Genesis 1:18 čteme, že Bůh učinil dvě světla na nebeské klenbě „*aby vládla ve dne a v noci a oddělovala světlo od tmy*“ (Gen. 1:18). Tady najdeme kořen slova „*mâshal*“ - *vládnout*“. Bůh udělal dvě velká světla a dal jim fyzický, přirozený zákon, aby oddělovala den od noci. Tento druh vládnutí byl legitimním pravidlem k udržování pořádku věcí ve vesmíru. A Bůh „*viděl, že to je dobré*“. Poté, co Bůh stvořil svět a zvířata, vytvořil hierarchii tím, že postavil člověka nad veškeré stvoření (Gen 1: 26, 28). V tomto případě existuje jiné slovo, které obsahuje pojem vládnutí: *râdâh* - *našlapovat* (jako vinařský lis), které má význam: *podrobit, mít nadvládu, zvítězit*. Také slovo *kâbash* je použito v Gen.1: 28, které má význam: *dobýt, podrobit, porušit, zotročit, podmanit*. Toto slovo má obvykle v celé Bibli negativní tón. V Jer. 34: 11,16 se slovo *kâbash* týká lidí, kteří jsou v otroctví. V knize Ester 7:8 se toto slovo používá ve smyslu znásilnění ženy. Ačkoli to je více spojeno s hebrejskou hrou slov, stejný kořen se používá pro podstatné jméno *podnožka*, nebo *stolička pod nohy* (ang. *footstool*).

5 Catherine C. Kroeger, https://godswordtowomen.org/kroeger_ancient_heresies.htm, 2005.

6 Brauch T. Manfred, (1996) *Hard sayings of the Bible*, (s. 666), InterVarsity Press, Illinois.

Porovnáme-li slovo *mâshal* v Gen.1:18 se slovy *râdâh* a *kâbash* v Gen.1: 26, 28, je zřejmé, že tato slova mají různé významy. Jak jsem již zmínil výše, slovo *mâshal* má smysl pro legitimní vládnutí, které poskytuje přirozený řád ve vesmíru, zatímco další dvě slova předpokládají použití nějakého druhu síly, používané k udržování věcí v pořádku. Podle Genesis 1-2 je zřejmé, že hierarchie nebyla důsledkem hříchu, nýbrž byla ustanovena proto, aby ve stvoření byl udržován řád. Přítomnost hierarchie ve stvoření odráží dokonalost vztahů, nikoliv jejich omezenost. Můžeme vidět dokonalý harmonický vztah mezi prvním mužem a ženou. Adam prožíval jednotu s Evou, i když byl stvořen první: „*Toto je kost z mých kostí a tělo z mého těla!*“ (Gen. 2:23). Miloval ji, protože Bůh učinil ženu vhodnou pro člověka, což zahrnuje celou podstatu lidské bytosti jak na fyzické, tak na emoční úrovni.

Změna vztahů po pádu

V důsledku hříchu se ve vztahu mezi mužem a ženou objevilo napětí. V Gen. 3:16 Bůh říká Evě: „*...budeš dychtit po svém muži, ale on nad tebou bude vládnout*“. V souvislosti s tímto výrokem v dějinách církve byla vytvořena teologie postavení žen, a jejich marginální role ve společnosti. Proto je důležité znova se podívat na slovo „vládnout“. Jak již bylo zmíněno, v knize Genesis najdeme tři druhy tohoto slova. V tomto případě je použité slovo *mâshal*. Pokud porovnáme Gen. 3:16 s Gen. 4:7, kde Bůh říká Kainovi: „*hřích se uvelebí ve dveřích a bude po tobě dychtit; ty však máš nad ním vládnout*“, můžeme vidět, že v tomto případě je použito stejné slovo *mâshal*. V obou případech si tedy můžeme všimnout nabádání k legitimnímu vládnutí nad hříchem aby byl udržován řád místo chaosu. V prvním případě je to výzva pro muže, aby hlídal svou ženu a nenechal hřích znovu projít skrz ženu. V případě Kaina je to výzva k panování nad hříchem, aby ho nenechal vstoupit do svého života. Ve Starém Zákoně se toto slovo s kořenem *mâshal* používá kolem 84 krát, a ve většině případů se týká legitimních vládců nebo králů, kteří byli povoláni, aby udržovali pořádek v zemi, a starali se o lidi. Toto slovo se také vztahuje na Boha, vládoucího nad svým lidem.

Na základě porovnávání různých významů slova „vládnout“ můžeme dojít k závěru, že toto slovo v Gen. 3:16 se používá v pozitivním smyslu. To neznamená, že vztahy mezi Adamem a Evou byly stále dobré, jak i před pádem. V okamžiku pádu ale muž přebírá zodpovědnost za ženu: má na ni dohlížet, a chránit před opakovaným pádem. V tomto smyslu se nejedná o negativní slovo. Žena není „podnožkou“ muže, jak byla velmi často interpretována v dějinách církve. Muž se musí vždy starat o ženu, aby jí chránil před jakýmkoli pokušením a poškozením.

Takže vidíme, že Boží záměr hierarchie je proto, aby ve vesmíru, ve společnosti, v rodině a následně i v církvi byl řád, pořádek místo chaosu a neklidu.

Závěr

Toto stručné zamýšlení nad úryvkem 1Tim. 2:9-15 poukazuje na několik důležitých bodů. Zaprvé, dřív než se zabývá otázkou postavení žen v církvi, je potřeba brát v potaz současné postavení žen ve společnosti. Chybná role a vnímání žen ve společnosti přináší napětí v církvi. V případě Efezského sboru, kult ženy spojen s uctíváním bohyně Artemis, měl tendenci ovlivnit strukturu vedení sboru.

V této pasáži Pavel používá obraz Adama, který představuje starší a vedení církve. Obraz Evy se týká těch žen v Efezu, které se snažily zaujmout vedoucí pozici v církvi, a které byly pod vlivem určitých forem falešného učení. Pavel na to reaguje tak, že zakazuje ženě učit a mít moc nad mužem.

Význam několika důležitých slov poukazuje na to, že se nejedná primárně o verbální způsob komunikace v církvi. Zákaz učit v církvi se týká způsobu chování a jednání žen. O tom taky naznačuje kontext, když Pavel vybízí ženy: „*ženy ať se oblékají slušně a zdobí se prostě a střízlivě, ne účesy a zlatem, perlami nebo drahými šaty*“ (1Tim. 2:9).

Taky bylo zjištěno, že hierarchie ve stvoření existovala ještě před pádem. Role muže po pádu byla dominantní vůči ženě ve smyslu hebrejského slova *mâshal*, aby byl udržován řád, pořádek v rodinných vztazích. Podle Pavla, vztahy v rodině se odráží v církvi. Na druhou stranu, primární roli ženy je rodit děti a být matkou. Spása pro ženu při porodu ve v. 15 je velmi diskutabilní záležitostí a objevuje se mnoho různých názorů. Například, Brauch se k tomuto vyjadřuje následovně: „Je možné, že heretičtí učitelé a ženy, které byly jimi podvedeny, viděli odmítnutí běžných domácích a mateřských rolí jako důkaz toho, že byly opravdu spaseny a skutečně duchovní.“⁷ Ať už v tomto kontextu použití termínu „spasení“, znamená spasení před šířením falešných názorů, nebo má to slovo obecný teologický význam, Pavel neměl v úmyslu vytvořit nový pojem „soteriologie“ žen. Pavel zdůrazňuje primární roli ženy a jeho poselství je zcela jasné: žena má zůstat ženou. Ve svém komentáři na tento verš se Hendriksen vyjadřuje takto: „Cesta, která vede ke spasení, je vždy cestou poslušnosti Božím nařízením. Je to jeho vůle, aby žena ovlivňovala lidstvo „zdola nahoru“ (tj. prostřednictvím dítěte), nikoli „shora dolů“ (tj. ne prostřednictvím muže)“.⁸

Na základě přemýšlení nad úryvkem 1Tim. 2:11-15 lze říci, že ženy mohou učit v církvi, pokud jsou poslušny starším církve a učí biblické zásady.

Ženy se také mohou aktivně účastnit církevních bohoslužeb, prorokování, modliteb, uctívání a šíření evangelia. Na druhou stranu, na otázku, zda žena může být ve vedení církve, neexistuje jednoznačná a univerzální odpověď. V dějinách církve byly ženy ve vedení velmi úspěšné. Zároveň byly taky ženy, které selhávaly ve vedení církve. Je však nutné podotknout, že totéž platilo i pro muže.

Tento biblický úryvek zároveň nabízí několik důležitých principů. Při uvažování o zapojení žen do vedení sboru je nutné brát ohled na vnímání žen ve společnosti (například, v muslimských zemích).

Je také potřeba brát v potaz rodinný stav a způsob jednání a chování žen vůči svým mužům. Pokud se žena nedokáže podřídit muži, pak pravděpodobně bude mít problém na vedoucí pozici. Poslední princip, o kterém mluví Pavel je ten, že podle přirozeného řádu ve stvoření roli muže je být ve vedení, zatím co Božím záměrem pro ženy je být matkou a manželkou. Tato role ženy je nenahraditelná.

---

7 Brauch T. Manfred, (1996) *Hard sayings of the Bible*, (s. 671), InterVarsity Press, Illinois.

8 Hendriksen W. (1991), *New Testament Commentary: 1&2 Thessalonians, 1&2 Timothy and Titus*, (s. 111), The Bath Press.

Bibliografie

1. *The Holy Bible, New International Version*. New York International Bible Society. 1978
2. Evans, Mary J.: *“Woman in the Bible”*, InterVarsity Press, Downers, Grove, Illinois, 1983.
3. Fee, D. Gordon, *“New International Biblical Commentary: 1 and 2 Timothy, Titus”*, Hendrickson, Peabody, Massachusetts, 1988.
4. Hendriksen W. (1991), *New Testament Commentary: 1&2 Thessalonians, 1&2 Timothy and Titus*, (s. 111), The Bath Press.
4. Holladay, William L.: *“A Concise Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament”*, Eerdmans, Grand Rapids, Michigan, 1988.
5. Kaiser, Jr., Walter C., *“Hard Sayings of the Bible”*, InterVarsity Press, Downers Grove, Illinois, 1996.
6. Keener, Craig S., *“The IVP Bible Background Commentary: New Testament”*, InterVarsity Press, Downers Grove, Illinois, 1993.
7. Mounce, William D.: *“The Analytical Lexicon to the Greek New Testament”*, Zondervan, Grand Rapids, Michigan, 1993.